

Nr.: GAT-045	Verkmenntaskólinn á Akureyri	
Útgáfa: 09		
Dags.: 06.06 2015	Landafræði LAN103 fjarnám Námsáætlun vorönn 2016	
Höfundur: HRS		
Samþykkt: HJS		
Síða 1 af 2		

Kennari	Kristján Tryggvason (kristjan@vma.is)	Sk.st.	KTR

Fjarkennslunni og fjarnáminu er þannig háttáð að í hverri viku fær fjarnemi (þú) leiðbeininga- og upplýsingabréf og skilaverkefni send í tölvupósti. Spurningunum í skilaverkefnunum skal svarað fyrir neðan hverja spurningu og verkefnið svo sent til sendanda/mín í tölvupósti. Inni í MOODLE finnast síðan ýmsar upplýsingar um áfangann, m.a. glærur, gagnvirk æfing og lokapróf/prófsýni.

Námsmat og vægi námsþátta:

Námsmat	Lýsing	Vægi
Skriflegt	Lokapróf	80%
Frammistaða á önn	12 skilaverkefni og staðfræðiverkefni – 10 bestu gilda	20%
Annað	Til þess að ná áfanganum þarf nemandi að ná vissu lágmarki í staðfræði, þ.e. vera með 10 atriði rétt af 44 á lokaprófi.	

Áfangalýsing: Í áfanganum er varpað ljósi á það hvernig maðurinn nýtir auðlindirnar en einungis sjálfbær nýting dugir til langframa. Umhverfisvernd er samofin sjálfbærri þróun en hvorutveggja er tekið fyrir. Ýmis lýðfræðihugtök eru kynnt og þjálfuð. Staðfræði er all stór hluti áfangans þar sem markmiðið er að vita hvar öll lönd heimsins liggja, þéttbýlisstaðir á Íslandi ásamt m.a. helstu fjörðum, eyjum, jöklum og leiðum. Lögð er áhersla á kortalæsi, kynnt eru helstu fyrirbærin í loftþjúpnum og hvernig vindakerfi jarðar ákvarða hvar helstu þurrka og úrkomsvæðin eru. Kynnt eru m.a. hin frjósömu jarðvegssvæði jarðar, græna byltingin og helstu gerðir landbúnaðar. Þróun landa og þróunarkvarðar eru teknir fyrir, iðnaður og viðskiptabandalög, borgvæðing og skipulagsmál.

Markmið: Nemandi skal hafa öðlast þekkingu og skilning á: sjálfbærri þróun, bauganeti jarðar, hvernig möndulhalli jarðar orsakar árstíðirnar, tímabeltum jarðar, ákvarðandi þáttum varðandi fólksfjölda, fólksfjögunar- og neysluvandmálum, lýðfræðiferli og fólksfjöldapýramíðum, vindakerfum jarðar og samspili við helstu þurrka- og úrkomsvæði jarðar, Grænu byltingunni og áhrifum hennar, helsta mælikvarða á þróun landa, greinum atvinnulífsins og staðarvali iðnaðar, helstu bandalögum sem Ísland tengist eða er hluti af, helstu orsökum þéttbýlismyndunar. Auk þessa eru markmið að nemandi öðlist leikni í að meta hvað telst til sjálfbærrar þróunar og hvað ekki; beiti ýmsum lýðfræðihugtökum, t.d. náttúruleg fólksfjölgun, fólksfjölgun, frjósemi, ungbarnadauði, lífslíkur og þéttbýlisstig; skoði heiminn í ljósi beltaskiptingar hvað varðar þurr og vot svæði og tengsl við vindakerfi jarðar; nýti sér upplýsingar á rafrænum kortum, t.d. til að finna vegalengdir og staðsetningu.

Námsgögn: **Námsgögn:** Landafræði, maðurinn – auðlindirnar – umhverfið. Þýdd af Jónasi Helgasyni. Mál og menning (Edda útgáfa) 2005. Kortabók (1996 eða yngri).

Áætlun um yfirferð og verkefni:

Nr.: GAT-045	Verkmenntaskólinn á Akureyri	
Útgáfa: 09		
Dags.: 06.06 2015		
Höfundur: HRS		
Sampykkt: HJS		
Síða 2 af 2	Landafraði LAN103 fjarnám	Námsáætlun vorönn 2016

Vika	Námsefni (bóklegur hluti)	Verkefni
4 - 5	1. Landafraði - allt um heiminn (8 - 31) M.a. um auðlinda-nýtingu, hringrásir og sjálfbæra þróun. Kjarnasvæði – jaðarsvæði. Kort: bauganet, kortavarpanir, hæðarlínur. Heimsmyndin í tímans rás. Íslandskort og kortasaga. 2. Jörðin – reikistjarnan okkar (32 - 39). Ýmis lykilatriði fyrir tilvist lífs á jörðinni. Árstíðirnar og möndulhallinn. Tímabeltin og tímamunur.	Skilaverkefni úr köflum 1 og 2 Staðfræðiverkefni – heimurinn
6	3. Mannkynið og búsetan (40 - 68). Tengsl ýmissa lífsskilyrða og þéttbýlis. Fólksfjöldaþróun í heiminum og hvernig hún er tengd m.a. velmegun og menntun. Hugtök í lýðfræði kynnt: mannfjöldapíramídar, frjósemisstuðull, náttúruleg fólksfjölgun. Fólksflutningar, þjóðir og landamæri. Íbúar landsins okkar.	Skilaverkefni úr kafla 3 Staðfræðiverkefni – Ísland
	4. Jarðskorpan (69 – 123) Við sleppum þessum kafla nema bls. 104 varðandi myndun lössjarðvegs og bls. 115 – 117 um mismunandi gerðir jarðvegs.	
7 - 9	5. Vatnið – lífsnauðsynleg auðlind (124 - 159). Við sleppum þessum kafla nema bls. 130-131 sem koma inn á tvö megin-vandamál mannkyns, þ.e. flóð og jarðvegseyðingu. Einnig bls. 138 sem kemur inn á endurbætta nýtingu vatnsins. 6. Veður, loftslag og gróðurfar. (160 – 201) Fellibyljir, lofthjúpur jarðar, vindakerfin, hiti, úrkoma, úrkomutegundir, loftslagsbelti. El Ninjó, hitahvörf, loftslagsbreytingar. Gróðurbelti jarðar. Gróður og jarðvegur á Íslandi.	Skilaverkefni úr kafla 6 MOODLE æfing Skilaverkefni 6-7 tvöfalt verkefni með staðfræði-prófi
10 - 11	7. Lifað af landinu (202 - 231). Um jarðveginn, loftslagið og aðgengi vatns til ræktunar. Sjö greinar landbúnaðar. Íslenskur landbúnaður.	Skilaverkefni-8
13	11. Ein jörð – margir heimar (312 - 337). Iðnríki - þróunarlönd. Grunnstoðir, þróunarkvarðar, einkenni, kröfur þróunarlandanna á iðnríkin. Frumkvöðlar. Íslensk þróunar-samvinna.	Skilaverkefni úr kafla 7 Skilaverkefni úr kafla 11
14	8. Iðnaður, viðskipti og samgöngur (232 - 265). Greinar atvinnulífsins, staðarval iðnaðar, alþjóðavæðing. Nauðsyn viðskipta, viðskiptasamningar og bandalög. Þróunarþríhyrningurinn. Val á flutningatækjum. Iðnaður og þjónusta á Íslandi.	Skilaverkefni úr kafla 8
15 -16	9. Borgir, borgarumhverfi og skipulag. (266 – 285) Borgvæðing og þéttbýlisstig. Borgir gegnum tíðina. Mismunandi gerðir borga. Upplönd borga. Þéttbýlismyndun á Íslandi.	Skilaverkefni úr kafla 9 Upprifjun og ábendingar

Dagsetning: 27. jan. 2016

Kristján Tryggvason
Undirritun kennara

Elín B. Uimarsdóttir
Undirritun brautarstj., fagstj eða staðgengils